

De iconische route

De hoogtepunten:

- Barcelona
- Montserrat
- Penedès
- Tarragona
- Het Natuurpark van Delta de l'Ebre
- Priorat
- Het klooster van Poblet
- Lleida
- Het Nationaal Park van Aigüestortes i Estany de Sant Maurici
- Het romaanse complex van de Vall de Boí
- Val d'Aran
- Het Natuurpark van Cadí-Moixeró
- Het Theater-Museum Dalí
- Het Natuurpark van Cap de Creus
- Girona

De iconische route, 1496 km, 13 etappes

- Barcelona
- Van Barcelona naar Sitges: 130 km
- Van Sitges naar Cambrils: 95 km
- Van Cambrils naar Deltebre: 63 km
- Van Deltebre naar Montblanc: 160 km
- Van Montblanc naar La Pobla de Segur: 163 km
- Van La Pobla de Segur naar Boí: 70 km
- Van Boí naar Vielha: 112 km
- Van Vielha naar Ripoll: 210 km
- Van Ripoll naar Roses: 129 km
- Van Roses naar Girona: 130 km
- Van Girona naar Manresa: 150 km – of naar Mataró: 164 km
- Van Manresa of Mataró naar Barcelona: 70 km

De Grand Tour van Catalonië

Als we een grote reis uitstippelen, is er bijna niets zo spannend als op een kaart de punten van onze route met elkaar verbinden. De Grand Tour van Catalonië voert ons langs de schilderachtige wegen van Catalonië en verweeft de kunst, geschiedenis, gastronomie, landschappen, mensen en tradities van dit unieke gebied tussen de Middellandse Zee en de Pyreneeën. Op onze reis ontmoeten we Gaudí en Dalí. We proeven *pa amb tomàquet* (geroosterd brood met tomaat) en genieten van gerechten in sterrenrestaurants. We bezoeken landelijke dorpjes en de bruisende wereldstad Barcelona. We krijgen een adrenalinestoot tijdens een parachutesprong en maken vredige wandelingen langs afgelegen kusten. En als de zon ondergaat, schenken we wijnen uit een dorp dat de hele wereld verbaast met zijn bijzondere 'mementos'. En dat alles in een land waar alles om duurzaamheid draait.

ETAPPE 1

MODERNISME IN BARCELONA

Het startpunt van onze reis zijn de beroemdste bouwwerken van Gaudí en Domènech i Montaner, prachtige voorbeelden van de modernistische architectuur in Europa. Een duik in de Middellandse Zee is de kers op de taart van deze perfecte dag.

Modernistische genieën

Barcelona is een mediterrane stad met een rijk cultureel erfgoed, een uitstekende keuken, leuke plaatselijke winkeltjes en stranden die zowel watersporters als zonnebaders bekoren. Vanaf het terras van ons hotel zien we hoe de eerste zonnestralen over de zee dansen en geleidelijk aan emblematische gebouwen verlichten, zoals de Sagrada Família, een van de grote modernistische bouwwerken in Europa en een parel op de werelderfgoedlijst van de Unesco. In geen enkele stad ter wereld vind je meer gebouwen op die exclusieve lijst dan in Barcelona. We zijn in de ban van zoveel art nouveau en verkennen de modernistische route met een gids. Onderweg bewonderen we enkele van de bekendste bouwwerken van de hand van de grote architecten Gaudí en Domènech i Montaner. We verdiepen ons in de geschiedenis en unieke kenmerken van het

Sant Pau Recinte Modernista, Casa Batlló, Casa Milà, het Palau de la Música Catalana en andere gebouwen.

Kookworkshop

In een van de modernistische gebouwen aan de Passeig de Gràcia leren we tijdens een kookworkshop twee traditionele Catalaanse gerechten te bereiden: *esqueixada*, een salade met onder meer kabeljauw en tomaten, en *crema catalana*, een heerlijk toetje dat veel weg heeft van crème brûlée. We bewonderen de zonsondergang vanaf een catamaran. Aan boord kom je vast in de verleiding om een ontspannende duik te nemen in het warme, vredige water van de Middellandse Zee. Het uitzicht is adembenemend en strekt zich uit van de kust van Barcelona tot aan de berg Collserola in de verte.

ETAPPE 2

VAN MONTSERRAT NAAR PENEDEÈS

We klimmen naar Montserrat voor een bezoek aan de patroonheilige van Catalonië en een wandeling door het natuurpark. Onze reis gaat verder door de vredige wijngaarden van Penedès en met het perfecte glaasje cava in de hand klinken we op deze geweldige dag.

Montserrat en La Moreneta

Montserrat is de meest emblematische berg van Catalonië én onze volgende halte. We laten we de auto achter op de parking en nemen de Aeri, een kabelbaan met uitzicht op de vallei van Llobregat. Tijdens onze klim naar Montserrat met zijn fascinerende klooster doemt het duizelingwekkende landschap op dat miljoenen jaren geleden is gevormd. De rotsige silhouetten die we hier zien, vind je nergens anders ter wereld. In het Natuurpark van Montserrat krijgen we de gelegenheid om al die pracht te bewonderen op verschillende wandelroutes. We betuigen hulde aan La Moreneta, de Zwarte Maagd van Montserrat en de patroonheilige van Catalonië. Daarna maken we een korte wandeling langs een van de paden van het park, met uitzicht op imposante rotsen, zoals de Cavall Bernat.

Wijnen en cava's van Penedès

Terwijl we de berg afdalen, richten we onze blik op het land van de DO Penedès. De wijngaarden van dit gebied met zijn eeuwenoude traditie strekken zich uit tussen Montserrat en de Middellandse Zee. Het is een genot om over de plaatselijke wegen te rijden. Het met wijngaarden bezaaide landschap dat

zoveel vermaarde wijnen en cava's voortbrengt, heeft bij momenten veel weg van een gigantische tuin. Het wijntoerisme bloeit in Penedès en de talrijke wijnhuizen in de streek bieden dan ook heel wat aantrekkelijke degustaties en belevingen aan. Voor het beste panoramische uitzicht nemen we de route van Miravinya. We komen langs vijf punten die uitkijken over de uitgestrekte wijngaarden en de bouwwerken met hun typische stapelmuren. In Sant Sadurní d'Anoia bezoeken we het Centre d'Interpretació del Cava, dat in een oude distilleerderij is gevestigd. Dit moderne bezoekerscentrum biedt uitgebreide informatie over het aanbod in de streek en de verschillende cavafestivals. Niet te missen als je in de geschiedenis van dit terroir wilt duiken. Vilafranca del Penedès is de thuishaven van de grootste verenigingen van Castellers in Catalonië. Om de cultuur van de 'mementorens' of *castells* beter te leren kennen, worden we op twee plaatsen verwacht: we bezoeken een wijnkelder én wonen een repetitie bij. Wie durft, mag een van die grote mementorens helpen te bouwen. Aan de kust is een halte in Sitges zeker de moeite waard, want het is een van de elegantste badsteden van Catalonië.

ETAPPE 3

EEN VERMOUT AAN DE COSTA DAURADA

Het modernisme van Domènech i Montaner en de vermouttraditie leiden ons naar Reus. Het Romeinse erfgoed en de stranden van Tarragona maken deze tocht langs de Costa Daurada compleet.

Romeins Tarragona

Ons bezoek aan Tarragona voert ons terug naar de tijd van de oude Romeinen, met onder meer een tussenstop aan de archeologische site van Tarraco. Het amfitheater met uitzicht op de Middellandse Zee, het circus en de omwalling nemen ons mee naar de tijd dat de Romeinse keizer door de straten van de stad liep. De stad pronkt op de werelderfgoedlijst van de Unesco en organiseert jaarlijks het festival Tarraco Viva, een belangrijk evenement dat de geschiedenis en de klassieke wereld doet heropleven.

De traditie van vermout

Onze liefdesaffaire met het modernisme krijgt een vervolg in Reus, een van de officiële 'Karaktervolle Steden en Gemeenten' van Catalonië en de wieg van Gaudí. Toch is het Lluís Domènech i Montaner aan wie we de beroemdste gebouwen van de stad te danken hebben, zoals Casa Rull, Casa Gasull, Casa Navàs en het Institut Pere Mata met het spectaculaire Paviljoen 6. Dat laatste staat ook wel bekend als het 'Pavelló dels Distingits' (het paviljoen van de vooraanstaanden). We sluiten ons bezoek af

in het Gaudí Centre, waar we zien hoe Gaudí ruimtes indeelde op basis van elementen zoals water, licht en lucht. Veel van deze modernistische gebouwen zijn opgetrokken dankzij de opbrengsten van de vermoutexport. Ook vandaag nog leeft de traditie van vermout als aperitief voort in Reus. In een voormalige distilleerderij verdiepen we ons met plezier in de geschiedenis van deze gefermenteerde drank.

De Costa Daurada

We brengen de late namiddag door op de prachtige stranden van de Costa Daurada, waar we de Camí de Ronda nemen, een lusvormige route die van Tarragona naar het kasteel van Tamaritloopt. We komen langs stranden, kleine inhammen en het Bosc de la Marquesa, het enige ongerepte bos en natuurgebied aan dit deel van de Catalaanse kust. Cambrils, een belangrijke culinaire bestemming aan de Costa Daurada, is een goede keuze als je de traditionele visgerechten wilt proeven. Voor een leuke gezinservaring biedt PortAventura World spannende attracties voor alle leeftijden.

ETAPPE 4

AAN DE EBRODELTA

De charme van de zee en de prachtige baaitjes van L'Ametlla de Mar verwelkomen ons in Terres de l'Ebre. In de delta tussen de rijstvelden en de draslanden observeren we de wilde dieren van een van de meest waardevolle natuurgebieden op het schiereiland.

De keuken van Terres de l'Ebre

We vertrekken vroeg uit Tarragona en gaan op weg naar de streek Terres de l'Ebre. Onze dag begint met een bezoek aan L'Ametlla de Mar. Dit plaatsje met enkele van de beste en meest gevarieerde baaitjes aan de Catalaanse kust staat op de officiële lijst van 'Maritieme Streken en Gemeenten'. De haven straalt nog steeds de charme van een oude badplaats uit. We klimmen er aan boord van een boot en trekken een wetsuit aan. Niet zomaar: we gaan namelijk in de Middellandse Zee zwemmen met blauwvintonijnen, enorme vissen die meer dan tweehonderd kilo wegen. We sluiten de activiteit in stijl af met een degustatie. Gastronomie is een van de grootste trekpleisters van Terres de l'Ebre. De Baai van Fangar in L'Ampolla verkennen is een uitstekend alternatief voor wie liever niet tussen de tonijnen zwemt. Een bezoek aan de kwekerijen waar de befaamde oesters en mosselen vandaan komen, is zeker de moeite waard. Een lekker vers

product dat je ter plekke kunt proeven bij een glas cava.

De Ebrodelta

De route gaat verder naar de Ebrodelta, een van de meest waardevolle ecosystemen op het schiereiland, vooral voor de talrijke vogelsoorten die hier nestelen of passeren. In Deltebre bezoeken we het Ecomuseum van de Delta de l'Ebre, waar we meer vernemen over de unieke aard van dit gebied en zijn band met de mens. Vanaf een van de uitkijpunten in dit natuurgebied, dat het label van Biosfeerreservaat draagt, genieten we van het prachtige uitzicht op de draslanden en rijstvelden. De plaatselijke rijst is het ingrediënt bij uitstek in elk heerlijk gerecht uit deze streek. Bij zonsondergang vliegt een grote zwerm flamingo's door de lucht. Ze zijn op weg naar het gebied waar ze de nacht zullen doorbrengen.

ETAPPE 5

DE WIJNEN VAN PRIORAT

We laten Terres de l'Ebre achter ons en rijden naar Priorat, een streek die bekendstaat om haar uitstekende wijnen. In de namiddag willen we ons in de vredige rust van het klooster van Poblet onderdompelen.

De essentie van Priorat

Terres de l'Ebre verdient zeker een tweede bezoek, want er zijn nog zoveel dingen om te doen: naar de monding van de Ebro varen, de monumentale hoogten van Tortosa beleven, de landschappen van het Natuurpark van Els Ports bewonderen, in de voetsporen van Picasso treden in Horta de Sant Joan, de Groene Route met de fiets afleggen, de modernistische bodega's en wijnkathedralen in Gadesa en Pinell de Brai in Terra Alta bezoeken, het kasteel van Miravet bezichtigen ... Maar het is tijd om onze reis landinwaarts voort te zetten, weg van de Costa Daurada. We rijden de streek Priorat binnen, waar de beroemde wijnen van de DO Montsant en de DOQ Priorat vandaan komen. De terraswijngaarden en het silhouet van de berg Montsant bepalen het landschap rond de panoramische wegen die door de streek lopen. Af en toe stoppen om van het uitzicht te genieten, het hoort er gewoon bij. We bezoeken een wijnkelder om de essentie van Priorat te ontdekken: de wijngaarden, de wijnen en een uitstekende olijfolie.

Langs de cisterciënzerroute

De volgende halte is Siurana. Daar luisteren we naar een verhaal over Saracenen, krijgers en prinsessen terwijl we door dit dorpje op de top van een klif met uitzicht op de gelijknamige draslanden wandelen. Het dorp is omringd door bergen van roodachtige kalksteenrotsen, met enkele van 's werelds beroemdste klimroutes. We rijden langs de wegen die het landschap van het Pradesgebergte doorkruisen naar Poblet, een van de drie kloosters op de cisterciënzerroute. Ook vandaag nog wonen er monniken. Het klooster is een van de best bewaarde cisterciënzerabdijen ter wereld en prijkt terecht op de werelderfgoedlijst van de Unesco. Op korte rijafstand van Poblet ligt Montblanc. Het ommuurde centrum van dit dorp is zeker een bezoek waard, vooral tijdens het feest van Sant Jordi.

De laatste halte van de dag is Valls. Dit is het dorp van de *castells*, enorme mensentorens van wel tien verdiepingen hoog, en de *calçots*, een soort lente-uitjes die gezinnen en vrienden rond de tafel brengt tijdens de *calçotades*, de feesten tussen november en april.

ETAPPE 6

DE PRACHTIGSTE STERRENHEMEL IN CATALONIË

We genieten van het uitzicht op de Plana de Lleida (vlakte van Lleida) terwijl we op weg zijn naar de spectaculaire kloof Congost de Mont-rebei, ook bekend om zijn sterrenpracht als de avond valt. In La Pobla de Segur proeven we de traditionele *ratafia*.

Een tocht door Lleida

Vanuit Valls loopt de route door Terres de Lleida, totdat we de provinciehoofdstad bereiken. We beginnen de dag op de top van La Seu Vella, de ongelooflijke middeleeuwse kathedraal van Lleida. De kerk is gebouwd op een rotsachtige heuvel en kijkt uit over de vlaktes en moestuinen, waar heerlijke groenten en vruchten groeien. Deze gebedsplaats, die eerst Romeins en later gotisch was, is hét symbool van de provincie Lleida, net als het streekgerecht: slakken *a la llauna* (bereid op gloeiende kolen).

Congost de Mont-rebei

Na een wandeling door het stadscentrum stappen we weer in de auto. Onderweg genieten we van de panoramische route tussen Balaguer en Baronia de Sant Oïsmè, een stuk met prachtige landschappen die uitkijken over de rivier de Segre en het moeras van Camarasa, dat aan de voet van het Montsecgebergte ligt. De hemel in dit gebied is een officieel Sterrenreservaat en een droom voor amateurastronomen. In het spectaculaire Congost de Mont-rebei, een adembenemend Catalaans ravijn, gaan we kajakken op de Noguera Ribagorçana. Terwijl we over het water peddelen, doemen stenen kliffen torenhoog op aan weerszijden van de rivier. Je kunt de kloof ook te voet verkennen via het net van verhoogde wandelpaden. We sluiten de dag af in La Pobla de Segur, waar we voor het avondmaal nog snel de beroemde Catalaanse kruidenlikeur *ratafia* leren te distilleren.

ETAPPE 7

EEN NATIONAAL PARK EN HET ROMAANSE BOÍ

Vandaag willen we actief bezig zijn én aan cultuur doen. In de voormiddag maken we een wandeling in het Nationaal Park van Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. 's Namiddags staat een bezoek aan de romaanse werelderfgoedsite Vall de Boí op het programma.

Wandelen in Aigüestortes

Vandaag staan we vroeg op en rijden we naar Vall de Boí, de toegangspoort tot het Nationaal Park van Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Gletsjermere, toppen van zo'n 3000 meter hoog, flora zoals gentianen en rododendrons, groene weiden en spectaculaire fauna zoals lammergieren, rotsprinkhanen en korhoenders, boshoenders en gemzen: in het enige nationale park van Catalonië is heel wat te zien en te beleven. Dit is een paradijs voor wandelaars, met routes voor jong en oud, en paden voor de gelegenheidswandelaar én de verstokte hiker. In een 4x4-taxi klimmen we vanuit Boí naar Planell d'Aigüestortes voor een uitstap naar de fotogenieke bergmeren van Llebreta en Llong. Na de wandeling maken we foto's met de spectaculaire waterval van Sant Esperit als decor en nemen we een taxi terug naar de vallei. Daar komen we weer op krachten met een heerlijke lunch van lokale vleesgerechten, paddenstoelen en herderskazen.

Het romaanse Boí

In de namiddag staat een bezoek aan het romaanse Vall de Boí op het programma, een dorpje op de werelderfgoedlijst van de Unesco. De kleine gebedshuizen, waaronder acht kerken en een charmante kapel, voeren ons terug naar de middeleeuwen, toen romaanse kunst een uitdrukking van geloof was. We bezoeken de kerk van Sant Climent de Taüll, waar we ons vergapen aan de beroemde Christus in Majesteit. Dankzij het gebruik van videomapping ziet dit apsisfresco eruit alsof het gisteren is geschilderd. Het is ontroerend om te zien hoe het interieur er destijds wellicht uitzag. Sant Climent smaakt naar meer romaanse kunst. Daarom gaan we naar de kerk van Santa Eulàlia, met zijn slanke Lombardische toren, en naar de kapel van Sant Quirc de Durro, waar de zonsondergang trapsgewijs roze tinten over de Pyreneese pieken schildert.

ETAPPE 8

DE UNIEKE VAL D'ARAN

Tijdens deze etappe verkennen we de kleine dorpjes, romaanse kerken en hooggelegen landschappen van de vallei Val d'Aran, een plek met een eigen taal en een hartverwarmende keuken.

Val d'Aran

Op onze tocht door het hart van de Pyreneeën rijden we de ene vallei uit en meteen een nieuwe in, recht de Val d'Aran binnen. Een derde van het gebied ligt boven 2000 meter en de Atlantische oriëntatie beïnvloedt de samenstelling van de bossen en de Pyreneese fauna. De dorpjes van stenen huizen rondom een kerk zijn het vertrekpunt voor uitstapjes door ravijnen, rivieren en groene weiden. Het steile terrein van de Val d'Aran heeft de inwoners altijd enigszins van de wereld afgezonderd. Ook vandaag onderscheidt de vallei zich door zijn unieke mensen en cultuur. Voorbeelden daarvan zijn de hartige keuken, de Aranese taal en de kenmerkende romaanse architectuur. Kiezen tussen de meer dan dertig kerken in de vallei is geen eenvoudige opgave, maar de intieme Era Mair de Diu dera Purificacion in Bossòst en de lieflijke Santa Eulària d'Unha uit de 12e eeuw zijn zeker een bezoek waard.

De berghut van Montgarri

De Val d'Aran herbergt een eeuwenoude cultuur, maar biedt bovenal zuivere lucht en berglandschappen. Om de vallei in al zijn pracht te bewonderen, maken we een wandeling naar Montgarri. Dit pittoreske Pyrenese dorpje aan de bovenloop van de rivier de Noguera Pallaresa was bewoond tot de jaren 1970 en is nu een idyllische en vrij eenzame plek. Het pad loopt door een prachtig berglandschap met bossen van zwarte dennen en sparren. In de wintermaanden is het een populaire plek voor tochten op sneeuwschoenen of met een hondenslee. In de berghut van Montgarri genieten we van een beroemd streekgerecht: *olla aranesa* (Aranese stoofpotje). In de namiddag keren we terug naar Vielha, de hoofdstad van de Val d'Aran. Daar kunnen we traditionele worsten kopen en ontspannen in een welverdiend warm bad in de spa van het hotel.

ETAPPE 9

AVONTUUR OP DE NOGUERA PALLARESA

Na het raften op het kolkende water van de Noguera Pallaresa rijden we naar La Seu d'Urgell. Daar willen we de overheerlijke kazen proeven en de charmante stenen dorpjes van La Cerdanya bezoeken.

Raften in Llavorsí

We zijn in Llavorsí aangekomen. Het belooft een opwindende dag te worden, want dit is een Catalaanse hotspot voor het raften, naast Sort, Rialp, Esterri d'Àneu en la Ribera de Cardós. We kijken naar een van de beste wildwaterrivieren in Europa, de Noguera Pallaresa. Een uitgelezen kans die we niet willen missen. In een wetsuit van neopreen en onder begeleiding van een professionele rafter gaan we na een spannend avontuur van boord in Sort. Doe je het liever rustig aan? Dan kun je in de Valls d'Àneu en Vall d'Àssua enkele interessante ecomusea en het Huis van de Pyreneese bruine beer bezoeken.

De dorpjes van La Cerdanya

We rijden naar La Seu d'Urgell voor een bezoek aan de kathedraal van Santa María d'Urgell, het enige volledig romaanse exemplaar dat nog overeind staat in Catalonië. Daarna willen de lokale specialiteiten proeven, zoals de kazen van Alt Urgell i La

Cerdanya, de enige Catalaanse kazen met een beschermde oorsprongsbenaming. De kaasmakers zelf vertellen ons hoe ze die maken en uiteraard mogen we ervan proeven. In de namiddag rijden we door enkele kleine stenen dorpjes van La Cerdanya. Dit zijn plaatsjes met korte, charmante namen, zoals Talló, Prullans, Pi, Bor, Riu, Alp en Urtx. Ze worden beschermd door de bergtoppen van het Natuurpark van Cadí-Moixeró. Aan de zuidkant van het park doemt boven een kroon van dennenbomen en beuken de majestueuze Pedraforca op, een van de meest emblematische pieken van Catalonië. Tussen Puigcerdà, met zijn prachtige meer, en Figueres lopen de wegen in de schaduw van de Pyreneeën. Er zijn genoeg redenen om even halt te houden: de fonteinen van Llobregat en de industriële nederzettingen in Castellar de n'Hug, de romaanse gevel van Santa María de Ripoll en Castellfolit de la Roca, een dorpje aan de rand van een duizelingwekkende klif.

ETAPPE 10

DE MUZE VAN DALÍ

Vandaag verkennen we in de Empordà enkele van de landschappen die Salvador Dalí inspireerden. We rijden van Figueres naar het Natuurpark van Cap de Creus en houden halt in Portlligat en Cadaqués.

Cap de Creus

Onze route brengt ons naar Figueres, de geboorteplaats van een genie. Weinig kunstenaars waren zo gefascineerd door hun thuisstreek als Salvador Dalí door de Empordà. We bezoeken het Dalí Theater-Museum, een ruimte die de kunstenaar zelf als “een op-en-top surrealistisch object” bestempelde. We bewonderen enkele van zijn mooiste werken en intrigerende illusies. Vervolgens gaan we op weg naar het Natuurpark van Cap de Creus. Het schilderachtige landschap van dit natuurgebied is gevormd door de grillen van de noordenwind. In het park valt heel wat te beleven: ontdek de natuur en de fauna tijdens een wandeling, proef wijn bij zonsondergang, verken het park vanaf het water in een kajak ... We kiezen voor een wandeling op een stuk van het ezelspad dat deel uitmaakt van de spectaculaire Camins de la Ronda de la Costa Brava.

Portlligat en Cadaqués

Een van de doorgangspunten op deze oude handelsroute die van Portbou naar Blanes loopt, is het mooie dorpje Portlligat. Via de weg met een panoramisch uitzicht vanaf Cap de Creus rijden we dit bescheiden vissersdorpje binnen. Dalí en Gala zijn er getrouwd en hebben er meer dan dertig jaar gewoond. Tijdens een bezoek aan zijn huis (nu een museum), met zijn labyrintische architectuur en kamers die niet bij elkaar passen, ontdekken we dat de kunstenaar het surrealisme niet alleen in zijn oeuvre, maar ook in zijn eigen leven hoog in het vaandel droeg. We brengen de middag door met een wandeling door het pittoreske dorpje Cadaqués. 's Avonds genieten we in een restaurant van heerlijke, lokale vis en schaaldieren, samen met wijnen van de DO Empordà.

ETAPPE 11

DE ROUTE DOOR MIDDELEEUWSE DORPJES

De prachtige zonsopgang over de Baai van Roses brengt ons helemaal in de stemming voor de oude ruïnes van Empúries. Een bezoek aan de middeleeuwse dorpjes en Calella de Palafrugell maakt onze reis door de Empordà compleet.

De ruïnes van Empúries

De zon is net op als we door de Baai van Roses – een van de mooiste ter wereld – rijden en in het winderige, waterrijke landschap van het Natuurpark van Aiguamolls de l'Empordà aankomen. In de vroege uurtjes zijn de vogels in het moeras veel actiever en hun melodische gezang brengt ons allemaal in een staat van diepe ontspanning. Langs draslanden, moerassen, rijstvelden en boerderijen bereiken we uiteindelijk de ruïnes van Empúries, de plek waar de oude Grieken en Romeinen het schiereiland binnenkwamen. Daar vernemen we dat de *tabernae* aan de ingang van de ommuurde stad te vinden waren. Dit waren gelegenheden waar drank die op wijn leek werd geserveerd. De drank van hogere kwaliteit was voorbehouden voor het *convivium*, feestelijke evenementen met eten en wijn uit de Romeinse provincie Tarraconense, waar Empúries deel van uitmaakte. Op het strand voor de ruïnes kun je zwemmen bij de kade waar 25 eeuwen geleden Griekse schepen aanmeerden.

Middeleeuwse dorpjes

De charmante middeleeuwse dorpjes van Empordanet kun je op verschillende manieren

verkennen: te voet, met een gids die je langs het culturele erfgoed leidt of over de geschiedenis van het keramiek vertelt, met de auto en zelfs in een heteluchtballon. We laten de auto staan en kiezen voor elektrische fietsen, de zogenoemde 'burricletas'. In Peratallada maken we een reis in de tijd. We gaan terug naar de dagen toen heren, edellieden en meesters nog door de straten liepen. In Pals, een ommuurd dorpje met een onmiskenbaar silhouet, genieten we van het uitzicht op de vlaktes van de Empordà, de Montgrí en de Medes-eilanden. Terug aan de kust rijden we Calella de Palafrugell binnen, een plaatsje dat samen met de twee dorpen hierboven op de officiële lijst van 'Charmante Gemeenten' van Catalonië staat. Onze gids legt uit dat de grote schrijver Josep Pla de zomers van zijn jeugd doorbracht in deze badplaats, met zijn witgekalkte landhuizen en traditionele habaneramuziek. Mag het wat actiever? Tussen Llafranc en Palamós kun je een wandeling maken op het ruigste stuk van de Camí de Ronda. Deze route voert je langs spectaculaire locaties zoals het kleine vissersdorpje S'Alguer en rotsachtige baaitjes met turquoise water, zoals die bij Canyers of Els Corbs.

ETAPPE 12

CULINAIR GIRONA

Vandaag staat onze dag helemaal in het teken van gastronomie: we beginnen met een wandeling door de straten van Girona en laten ons leiden door de smaken van de plaatselijke keuken. We proeven de typische gerechten van Collsacabra en leren worsten van Vic te maken.

Op naar Garrotxa

Deze voormiddag staat een wandeling door Girona op het programma. We willen het belangrijkste erfgoed van de stad verkennen: de best bewaarde Joodse wijk van Catalonië, de Arabische baden, de kleurrijke huizen aan de rivier de Onyar en de kathedraal van Santa Maria. Daarbij mogen de typische lekkernijen van de stad natuurlijk niet ontbreken: *xuixo* (een soort gebak), lokale kazen en ijs van de hand van een van de broers Roca. Daarna rijden we naar Rupit over de weg door het zuidelijke deel van het Natuurpark Zona Volcànica de la Garrotxa, een uitzonderlijk landschap van vulkanen, lavabedden, dichte bossen en kleine dorpjes die geknipt zijn voor wie houdt van plattelandstoerisme. In Rupit bekomen we 's middags met lokale berggerechten die zo kenmerkend zijn voor Collsacabra. Het gaat om een hartige keuken waarin de traditionele worsten van Osona en stoofpotjes nooit ontbreken. Hier laten we een gids het verhaal vertellen van dit dorpje aan de voet van een enorme rots waarop ooit een kasteel stond. In de bossen en aan de watervallen rondom het dorpje kun je jezelf volop ontspannen in de prachtige natuur.

De worsten van Vic

We rijden verder naar Vic en gaan naar de Plaça Major, waar elke dinsdag en zaterdag een levendige

markt wordt gehouden. We bezoeken een eeuwenoude droogkamer en leren twee van de beroemde worsten van de stad te maken: *llonganissa* en *fuet*. De volgende halte is Sant Fruitós de Bages. Dé plek bij uitstek voor een ervaring waar je misschien maar eens in je leven de kans toe krijgt: een parachutesprong vanaf 4000 meter hoogte, met uitzicht op de Pyreneeën en Montserrat tijdens de afdaling. Blijf je liever met beide benen op de grond? Dan is een bezoek aan de Tines de la Vall del Montcau een aanrader. Dat zijn grote stenen constructies aan de voet van de wijngaard waarin vroeger wijn werd gemaakt. Ook leuk is Sant Benet de Bages, een zeer goed bewaard middeleeuws klooster waar je jezelf in de wijnbouwgeschiedenis kunt verdiepen en de wijnen van de DO Pla de Bages kunt proeven. Verder zuidwaarts krijgen we de kans om Mura te bezoeken, een van de officiële 'Charmante Gemeenten'. Ook de moeite waard is het Natuurpark van Sant Llorenç del Munt i l'Obac, een verzameling van rotsen en formaties die beelden van Montserrat oproepen. Nog een interessante route vanuit Vic naar Barcelona loopt door de Costa Maresme en het Natuurpark van Montseny, een biosfeerreservaat dat op de lijst van immaterieel cultureel erfgoed van de Unesco staat. In de Maresme vinden we rustige zandstranden en dorpjes met prachtige modernistische architectuur.

ETAPPE 13

ZONSONDERGANG IN BARCELONA

We bezoeken de crypte van Colonia Güell, een van Gaudí's minder bekende exploten. Voor een streepje hedendaagse kunst trekken we naar het museum Fundació Joan Miró, waarna we onze reis afsluiten met een mooie zonsondergang vanaf Montjuïc.

De crypte van Gaudí

De eerste stop van de dag, niet ver van Barcelona, is in Santa Coloma de Cervelló. Daar bezoeken we de crypte van Colonia Güell, een werk uit de naturalistische periode van Gaudí. De architect zelf beschouwde dit gebouw als "een monumentaal model voor de Sagrada Família", omdat hij alle architectonische innovaties erin toepaste die we nu in zijn andere bouwwerken terugvinden. De crypte is ook een van de modernistische gebouwen op de werelderfgoedlijst van de Unesco. In het voormalige coöperatiegebouw van de Colonia loopt een tentoonstelling over de industriële nederzettingen, de arbeiders en het werk van Gaudí.

Musea in Barcelona

De komende uren maken we tijd vrij om een van de beste tentoonstellingsruimtes in Barcelona te bezoeken: de Fundació Joan Miró. Dit museum was oorspronkelijk opgebouwd rond de privécollectie van de schilder, maar vandaag zijn er ook werken van hedendaagse kunstenaars te bewonderen. Een andere interessante optie is het Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC). Hier passeert meer dan duizend jaar kunstgeschiedenis de revue dankzij een van 's werelds beste collecties van romaanse kunst. We nemen afscheid van Barcelona zoals we onze reis zijn begonnen, van bovenaf. In de cabine van de kabelbaan van Montjuïc genieten we van een prachtig uitzicht over de stad. We dalen af naar de Mirador en komen langs weelderige groene zones met de zonsondergang en de emblematische gebouwen van deze mediterrane stad op de achtergrond.

ONTDEK MEER

HEB JE VOLDOENDE TIJD? BRENG DAN OOK EEN BEZOEK AAN ...

OLIJFOLIE

De eerste olijfbomen op het Iberische schiereiland kwamen van overzee, op Fenicische schepen. De Feniciërs waren alleen op doorreis om handel te drijven. Later plantten de Romeinen olijfgaarden aan over het hele land. Uiteindelijk zouden ze een onderdeel vormen van het mediterrane trio bij uitstek: wijnranken, olijfbomen en graan. Het landschap van Catalonië is bezaaid met olijfbomen. Soms zijn ze levende getuigen van de geschiedenis – in de meest letterlijke zin van het woord. Zo staat er in het Godallgebergte een duizendjarige olijfbom naast de oude Romeinse weg Via Augusta. Volgens studies zag deze boom in het jaar 314 van onze jaartelling het licht. Daar staat hij vandaag nog en slaat hij de vooruitgang van de mensheid gade. Maar het is niet de enige. Catalonië telt talloze duizendjarige olijfbomen, van de Cap de Creus tot aan de Delta de l'Ebre. En als olijven het landschap sieren, staat er ook olijfolie op tafel. Catalonië telt vijf verschillende oorsprongsbenamingen voor olijfolie (DOP in het Catalaans): Les Garrigues, Siurana, Oli Terra Alta, Oli del Baix Ebre-Montsià en Oli de l'Empordà. Andere streken, zoals El Bages, La Noguera en El Baix Llobregat, herontdekken nu lokale variëteiten van weleer. In heel dit productiegebied kun je oude olijfmolens bezoeken die degustaties en workshops organiseren. In de vijf DOP-streken wordt er niet alleen uitstekende olijfolie van eerste persing gemaakt, je kunt er ook terecht voor talrijke thematische beurzen. Bovendien zijn er verschillende bezoekerscentra met een leuk toeristisch aanbod en andere activiteiten rond olijfolie. Vanuit Terres de l'Ebre kunnen we La Ruta de les Oliveres Milenaries (de route van de duizendjarige olijfbomen) volgen. Op het grondgebied van Sénia staan meer dan 4500 duizendjarige olijfbomen en in de gemeente Uldecona zijn er meer dan 1300 geteld. In Horta de Sant Joan vind je Lo Parot, een monumentale boom die intussen een symbool van de streek is. Ook interessant is een bezoek aan de coöperaties Pinell de Brai, Gandesa of Falset, allemaal gevestigd in indrukwekkende modernistische gebouwen. Er zijn ook enkele familiebedrijfjes die schoonheidsproducten op basis van olijfolie vervaardigen.

WIJN EN CAVA

De Romeinen maakten goed gebruik van de Catalaanse geografie om op heel wat plekken wijnranken aan te planten. Door de jaren heen hebben de wijnstokken oorlogen, plunderingen en de verschrikkelijke druifluis overleefd, die de Catalaanse landbouweconomie zwaar heeft getroffen. Maar dankzij de vasthoudendheid van

de boeren, hun goede wil en tradities zijn de wijnranken nog altijd niet weg te denken uit het landschap. In Catalonië wordt wijn geproduceerd onder twaalf oorsprongsbenamingen (DO) voor wijn en één voor cava.

Schuimwijn, gelabeld als DO Cava, wordt geproduceerd volgens de oude methode van champenoise. Het middelpunt van de productie is Sant Sadurní d'Anoia, waar ongeveer tachtig wijnmakerijen meer dan 90 % van de Spaanse cava produceren. In het dorp staat het Centre d'Interpretació del Cava, waar je alles te weten komt over deze drank. En elk jaar is er een feest ter ere van de patroonheilige die de streek behoedt voor de verschrikkelijke druifluister. Een deel van de DO Cava ligt op het grondgebied van de DO Penedès, dat het grootste aantal bewerkbare hectaren telt. In de hoofdstad Vilafranca del Penedès kunnen we het wijnmuseum Vinseum bezoeken, dat recht tegenover de basiliek van Santa María gelegen is.

De provincie Barcelona telt nog twee andere oorsprongsbenamingen. Op de uitlopers van Montserrat ligt de DO Pla de Bages, waar wijnen worden gemaakt met de inheemse druivenvariëteit picapoll. Dan is er nog de DO Alella, op een steenworp afstand van Barcelona, waar naast cava ook uitstekende witte wijnen van de variëteit pansa blanca worden geproduceerd. In Teià kun je het Romeinse wijnhuis van Vallmora bezoeken.

In de provincie Girona geeft de wind uit het Tramuntanagebergte de wijnen van de DO Empordà hun typische karakter. De wijngaarden in deze streek liggen op de glooiende heuvels van de Costa Brava. Via de oude stad Empúries introduceerden de oude Grieken de wijnbouw in het kustgebied. Een traditie die later, in de middeleeuwen, werd voortgezet door de monniken van het klooster van Sant Pere de Rodes.

In de provincie Lleida is de wijn vernoemd naar de rivier die door het gebied stroomt: DO Costers del Segre (oeveren van de Segre). De hoogte van de wijngaarden, op 200 en 400 meter boven de zeespiegel, geeft persoonlijkheid aan sommige witte wijnen die geproduceerd worden met de druivensoorten macabeu en parellada. In dit gebied kun je de wijnroute van Lleida volgen.

Tarragona is de provincie met de meeste oorsprongsbenamingen. De DO Tarragona stamt uit het oude Romeinse Tarraco, dat vandaag de dag op de werelderfgoedlijst van de Unesco staat. In de DO Conca de Barberà (het bekken van Barberà) liggen de wijngaarden op een vlakte die beschermt wordt door het Pradesgebergte en overheerst de inheemse druivensoort trepat.

De wijngelieden DO Montsant en DOQ Priorat vormen een wig in het ruige berglandschap in het binnenland van de provincie. Veel producenten in deze streek zijn kleine families die al generaties lang aan wijnbouw doen, maar ook jonge wijnmakers doen het er goed met nieuwe en succesvolle formules. De coöperatie Falset

organiseert gedramatiseerde voorstellingen die de geschiedenis van de wijnbouw en de coöperaties in de streek uitbeelden.

In het gebied van de DO Terra Alta tussen de rivier de Ebro en de autonome regio Aragón kunnen we twee van de meest indrukwekkende 'wijnkathedralen' bezoeken, in Pinell de Brai en in Gandesa.

De DO Catalunya beslaat de wijngaarden van de meeste gemeenten waarin wijn wordt geproduceerd.

Met zoveel oorsprongsbenamingen is het aanbod voor wijntoerisme heel ruim: degustaties in wijnmakerijen, picknicks, fietstochten door de wijngaarden, thematische hotels en spa's met speciale wijnbehandelingen ...

KAAS EN CHARCUTERIE

In tegenstelling tot typisch Catalaanse producten zoals olijfolie of wijn, die door de oude Feniciërs, Grieken en Romeinen naar het schiereiland zijn gebracht, is kaas maken een veel recenter traditie in Catalonië. Kaas is op het platteland altijd al belangrijk geweest, maar de eerste teksten die er specifiek naar verwijzen vinden we pas in de 15e eeuw, in het boek *Llibre de Sent Sovi* – het eerste bekende kookboek in het Catalaans. In sommige recepten uit die tijd, zoals gevulde kapoen of verschillende sauzen, was kaas al een hoofdingrediënt.

Momenteel is er in Catalonië een brede waaier aan ambachtelijke kazen van koe-, schapen- en geitenmelk te vinden. Er zijn bijvoorbeeld verse kazen, zoals de *mató* van Montserrat en de *brossat* uit de Pyreneeën, beide van koeienmelk. De *recuit* uit Girona is dan weer gemaakt met schapen- of geitenmelk. Dan zijn er ook nog heel bijzondere specialiteiten, zoals de kazen in olie, de *cedrat* uit de streek Montsec, de merkwaardige kaas van de berg Tupí, kaas van tweede gisting en de kazen van de DOP Alt Urgell en La Cerdanya, de enige Catalaanse kazen met een beschermde oorsprongsbenaming. Overal in Catalonië zijn er vakbeurzen rond kaas en kun je kleine ambachtelijke kaasmakerijen bezoeken. Je krijgt zelfs de kans om een herder te vergezellen bij zijn dagelijkse karweitjes en te leren hoe kaas wordt gemaakt.

Ook de Catalaanse charcuterie staat hoog aangeschreven. Dan hebben we het over gedroogde of gekookte producten die voornamelijk met varkensvlees zijn bereid. De uitzonderingen op deze regel zijn de *girella* van lamsvlees uit de provincie Lleida en sommige bergspecialiteiten die met wild worden bereid. Andere toppers zijn de beroemde *fuet*, *bull*, *catalana* en *llonganissa*, met een BGA (beschermde geografische aanduiding) in Osona, waarvan Vic de hoofdstad is. La Cerdanya is ook een gebied van *bull*, *bisbe* en *pa de fetge*. La Garrotxa staat bekend om zijn zwarte *paltruc* en in El Pallars moet je zeker de typische *xolís* uit de Pyreneeën rond Lleida proeven.

STEDEN, STADJES EN DORPEN

Het Catalaans Bureau voor Toerisme werkt met een reeks keurmerken die de waarden, identiteit en kwaliteit van de verschillende bestemmingen in Catalonië certificeren.

Onder het label 'Maritieme Streken en Gemeenten van Catalonië' vallen dorpen met een nauwe historische, culturele en gastronomische band met de Middellandse Zee, en waarvan de landschappen en omgeving vrijwel ongerept zijn. De streken en dorpen op deze lijst zijn onder meer: Begur, Llançà, L'Escala, Les Cases d'Alcanar, L'Ametlla de Mar, Sant Carles de la Ràpita, Sant Pol de Mar, Arenys de Mar, Palamós, Tossa de Mar, Sitges, Vilanova i la Geltrú, l'Ampolla, El Serrallo in Tarragona, Cambrils en l'Estartit.

Het keurmerk 'Charmante Gemeente' is weggelegd voor kleine gemeenten met mooie gebouwen en monumenten, een degelijk toeristisch aanbod en een duurzame aanpak. De plaatsjes die aan deze voorwaarden voldoen zijn Beget, Castellar de N'hug, Pals, Peratallada, Calella de Palafrugell, Santa Pau, Rupit, Mura, Montclar, Montsonís, Siurana, Prades, Taüll en Arties.

'Karaktervolle Steden en Gemeenten' is het label voor middelgrote gemeenten met een uitgesproken historisch en cultureel erfgoed, respect voor de gastronomie en een toewijding aan kunst en creativiteit. Manresa, Terrassa, Tarragona, Girona, Lleida, Tortosa, Montblanc, Solsona, Bisbal d'Empordà, Reus, Vic, Vilafranca del Penedès en Caldes de Malavella voldoen aan deze vereisten.

VAKANTIE MET HET HELE GEZIN

Het Catalaans Bureau voor Toerisme heeft labels in het leven geroepen voor bestemmingen in de regio met een gecertificeerd aanbod van accommodatie, catering en vrijetijdsactiviteiten voor gezinnen en de kleintjes. Het gaat om:

'Gezinsstrand' (Blanes, Calafell, Calella, Calonge i Sant Antoni, Cambrils, Castelldefels, Castell-Platja d'Aro, El Vendrell, Lloret de Mar, Malgrat de Mar, Pineda de Mar, Roses, Salou, Sant Feliu de Guíxols, Sant Pere Pescador, Santa Susanna, Torroella de Montgrí-l'Estartit, Vila-seca - la Pineda Platja en Vilanova i la Geltrú) en 'Natuur en Bergen met het Gezin' (Berga, Els Ports, La Vall d'en Bas - Les Prees, La Vall de Boí, Les Valls d'Àneu, Muntanyes de Prades, Pirineus Noguera-Pallaresa en Vall de Camprodon).